

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/20/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115207335
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2115207335.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudcov: JUDr. Eva Behranová a JUDr. Andrea Dudášová, v právnej veci žalobcu: SPP - distribúcia, a.s., so sídlom Bratislava, Mlynské Nivy 44/b, IČO: 35 910 739, zastúpeného advokátskou kanceláriou: Jakubčák, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Bratislava, Michalská 14, IČO: 47 255 706, proti žalovaným: 1. Y. T., nar. XX.XX.XXXX, adresa O., X. XXXX/X, 2. Y. R., nar. X.X.XXXX, adresa O., V. XXXX/XX, 3. L. T., nar. X.X.XXXX, adresa O., K. XX, 4. T. U., nar. X.X.XXXX, adresa P. P., A. V. XXX/XX, všetci žalovaní zastúpení advokátskou kanceláriou: IURISTICO, so sídlom Košice, Štefánikova 26, IČO: 36 588 041, o zaplatenie 1.945,42 Eur s príslušenstvom, na odvolanie všetkých žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 24C/157/2015-314 zo dňa 29.9.2020 - v časti vyhovujúceho výroku II. a výroku III. o náhrade trov prvoinštančného konania, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu vyhovujúceho výroku II. a výroku III. o náhrade trov prvoinštančného konania **p o t v r d z u j e .**

II. Žalobcovi **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovaným 1., 2., 3., 4. v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku rozhodol nasledovne:

I. Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 584,13 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 584,13 eur od 07.04.2015 do zaplatenia zastavuje.

II. Žalovaní v 1., 2., 3. a 4. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 1.361,29 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.361,29 eur od 07.04.2015 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalobca má voči žalovaným v 1., 2., 3. a 4. rade nárok na náhradu trov konania spoločne a nerozdielne v rozsahu 40 %.

2. S použitím ust. § 470 ods. 1 a 2 a § 144, § 145 ods. 1 a § 146 ods. 1 CSP, z dôvodu, že žalobca vzal späť žalobu v časti o zaplatenie 584,13 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 7.4.2015 do zaplatenia, prvoinštančný súd v uvedenej časti konanie vo výroku I. zastavil s tým, že nebol potrebný súhlas žalovaných, nakoľko k späťvzatiu žaloby došlo skôr, než začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávanie.

3. Podľa prvoinštančného súdu v konaní bolo nesporné, že žalobca je prevádzkovateľom a vlastníkom distribučnej siete a zabezpečuje distribúciu zemného plynu prostredníctvom svojej distribučnej siete ku koncovým odberateľom, zabezpečuje pripojenie k distribučnej sieti a meranie spotreby zemného plynu. Žalovaní boli podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcich sa v V. na L. ulici č. XXX/

XX (ďalej "odberné miesto") v období od 10.1.2012 do 8.4.2013, kedy dochádzalo na tomto odbernom mieste k odberu zemného plynu. Uvedené skutočnosti boli v konaní nesporné.

4. Z odpovede SPP, a.s. zo dňa 23.11.2017 (č.l. 119) v spojení s opravenou odpoveďou (č.l. 203) mal súd preukázané, že v období od 10.1.2012 do 8.4.2013 nemal SPP, a.s. uzatvorenú žiadnu zmluvu na dodávku zemného plynu pre predmetné odberné miesto. Od roku 1994 do 1.1.2010 mal SPP, a.s. uzatvorenú zmluvu s H. B., stav k 1.1.2010 bol 14.306 m³. Zmluva bola ukončená zmenou odberateľa. Od 2.1.2010 do 4.5.2010 mal uzatvorenú zmluvu o dodávke plynu č. 9103958105 s Y. R., stav k 4.5.2010 bol 14.306 m³. Zmluva bola ukončená zmenou odberateľa. Od 5.5.2010 do 22.11.2010 mal uzatvorenú zmluvu o dodávke plynu s V. V., stav k 22.11.2010 bol 14.865 m³. Zmluva bola ukončená odstúpením dodávateľa pre neplatenie p. V.. Od 27.4.2011 do 10.1.2012 mal uzatvorenú zmluvu o dodávke plynu č. 9104237254 s P. I., stav k 10.1.2012 bol 19.154 m³. Zmluva bola ukončená zo strany SPP, a.s. odstúpením od zmluvy pre neplatenie p. I.. List bol odoslaný doporučene, úložná lehota bola 5 dní, adresátka si zásielku neprevzala v odbernej lehote, SPP a.s. s odvolaním na Obchodné podmienky považuje zásielku za doručенú tretí deň od uloženia zásielky na pošte. Od 8.7.2013 až doposiaľ má SPP, a.s. uzatvorenú zmluvu s Y. Z..

5. Zo zmluvy o dodávke plynu z 27.4.2011 (č.l. 124) vyplýva, že P. I. ako odberateľ a SPP, a.s. ako dodávateľ uzavreli zmluvu o dodávke plynu na odberné miesto L. XXX, V., stav plynomeru bol 17.422.

6. Z vyúčtovacej faktúry SPP, a.s. č. 7412774187 z 29.2.2012 (č.l. 122) vyplýva, že za obdobie 3.5.2011 - 10.1.2012 bola P. I. fakturovaná suma 871,82 eur, prijaté preddavkové platby boli vo výške 60 eur, nedoplatok bol vo výške 811,82 eur, konečný stav meradla k 10.1.2012 bol 19.154 m³. SPP, a.s. listom zo dňa 7.12.2011 (č.l. 123) oznámil P. I., že odstúpil od zmluvy o dodávke zemného plynu z dôvodu nedodržania zmluvne dohodnutých platobných podmienok. Zásielka bola na pošte uložená dňa 12.12.2011 na úložnú dobu 5 dní, zásielka bola vrátená odosielateľovi z dôvodu, že adresát si ju neprevzal v odbernej lehote.

7. Podľa IDE správy (č.l. 259) dňa 10.1.2012 prijal žalobca požiadavku na demontáž meradla, pokus o demontáž meradla bol 11.1.2012, OM bolo nedobytné. Odpočet k 31.12.2011 bol zadaný odhadom, nejedná sa o fakturačný odpočet, nakoľko OM je v cykle R02. Zo zápisu SPP Distribúcia, a.s. zo dňa 11.1.2012 (č.l. 274) vyplýva, že zamestnanci SPP - distribúcia, a.s. potvrdzujú, že odberateľ P. I. nebol prítomný, meradlo neprístupné, zanechaný oznam. Nakoľko meradlo sa nachádza na fasáde domu za ohradou, nebolo možné vykonať prerušenie dodávky plynu a následnú demontáž meradla, odberateľ nebol doma.

8. Z Preberacieho protokolu z 23.4.2013 (č.l. 73) vyplýva, že Y. T. ako odovzdávajúci (predávajúci) potvrdil svojím podpisom, že stav plynomeru č. 8545328 bol 22.994 ku dňu 23.4.2013. Z Montážneho listu meradla č. 1000344479 z 13.8.2013 (č.l. 75) vyplýva, že stav počítadla č. 8545328 je 22.994. Zo zmluvy o združenej dodávke plynu z 8.7.2013 (č.l. 126) vyplýva, že Y. Z. ako odberateľ a SPP, a.s. ako dodávateľ uzavreli zmluvu o dodávke plynu na odberné miesto L. XXX, V., stav plynomeru je 22.994.

9. Zo Zmluvy o prenájme (č.l. 20-22) súd zistil, že žalovaní ako prenajímatelia uzavreli s P. I. ako nájomníčkou dňa 12.4.2011 nájomnú zmluvu, na základe ktorej prenajímatelia prenajali nájomníčke priestory rodinného domu na L. ul. č. XXX v V. a nájomníčka sa zaviazala platiť nájomné vo výške 250 eur. V zmluve bolo dohodnuté, že finančná zábezpeka vo forme 2 mesačného nájomného bude uložená vopred do rúk prenajímateľa a vrátená nájomcovi po dodržaní stanovených podmienok. Zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú od 13.4.2011. V čl. VI. sa nájomca zaviazal platiť úhrady za elektrickú energiu, plyn. Stav plynu bol 17.422. Na zmluve je rukou dopísaný Dodatok dňom 21.08.2011, kedy sa zmluvné strany dohodli na splátkovom kalendári splatiť vzniknutý dlh 1.350 eur dlh v splátkach vo výške 500 eur do 15.1.2012.

10. Z prehlásenia P. I. z 12.03.2014 (č.l. 23) vyplýva, že počas jej prenájmu rodinného domu v V. - P. na ul. L. XXX/XX spotrebovala zemný plyn na varenie a vykurovanie rodinného domu číslo plynomeru: 8545328 stav 22.625 m³. Tento stav bol 18.1.2013, keď skončila prenájom uvedeného rodinného domu.

11. Žalobca dňa 10.12.2013 vystavil žalovaným faktúru - daňový doklad číslo 9000171691 na sumu 1.945,42 eur za neoprávnený odber za obdobie 10.1.2012 - 8.4.2013, splatnú 1.1.2014 (č.l. 5). Podľa

Výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu z 9.12.2013 (č.l. 10) bol začiatok neoprávneného odberu (ukončenie zmluvy o dodávke ZP) dňa 10.1.2012, kedy stav meradla bol 19154 m³, ukončenie NO ZP bolo dňa 8.4.2013, kedy stav meradla bol 22994 m³, počet dní NO ZP bol 455, neoprávnenne odobratý plyn bol 3840 m³, 40896 kWh, sadzba 0,04757 eur, cena NO ZP celkom 1.945,42 eur. Podľa opraveného Výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu z 9.12.2013 (č.l. 74) bol začiatok neoprávneného odberu (ukončenie zmluvy o dodávke ZP) dňa 2.4.2012, kedy stav meradla bol 20307 m³, ukončenie NO ZP bolo dňa 8.4.2013, kedy stav meradla bol 22994 m³, počet dní NO ZP bol 372, neoprávnenne odobratý plyn bol 2687 m³, 28616,55 kWh, sadzba 0,04757 eur, cena NO ZP celkom 1.361,29 eur.

12. Právne prvoinštančný súd vec posúdil na základe ust. § 52 ods. 1, 3, 4, § 100 ods. 1, § 106 ods. 1, 2, § 415 a § 441, § 488, § 489 Občianskeho zákonníka (zák. č. 40/1964 Zb. - ďalej aj len OZ), § 82 ods. 1 písm. a), ods. 2, 3, 5, § 2 písm. c) bod 22 zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj len zák. č. 251/2012 Z.z.), § 1 ods. 1 písm. a), ods. 12 Vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z.z.

13. Prvoinštančný súd skonštatoval, že žalobca sa žalobou domáhal voči žalovaným náhrady škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu na odbernom mieste vo vlastníctve žalovaných za obdobie od 10.01.2012 do 08.04.2013 vo výške 1.945,42 eur. Po vznesení námietky premlčania žalovanými žalobca zobral žalobu späť v časti vo výške 584,13 eur s príslušným úrokom z omeškania a domáha sa náhrady škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu na odbernom mieste vo vlastníctve žalovaných za obdobie od 02.04.2012 do 08.04.2013 vo výške 1.361,29 eur.

14. Na základe výsledkov dokazovania dospel prvoinštančný súd k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne. Vychádzajúc zo skutkových zistení mal preukázané, že žalobca je prevádzkovateľom a vlastníkom distribučnej siete a zabezpečuje distribúciu zemného plynu prostredníctvom svojej distribučnej siete ku koncovým odberateľom, zabezpečuje pripojenie k distribučnej sieti a meranie spotreby zemného plynu, čo nebolo v konaní sporné. V období od 10.01.2012 do 08.04.2013 boli žalovaní podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, v ktorej sa nachádza odberné miesto, v ktorom v uvedenom období dochádzalo k odberu zemného plynu. V období od 13.4.2011 do 18.1.2013 užívala nehnuteľnosť nájomníčka P. I. na základe nájomnej zmluvy, od 27.4.2011 do 10.1.2012 mala nájomníčka P. I. ako odberateľ uzatvorenú zmluvu o dodávke plynu č. 9104237254 s SPP, a.s. ako dodávateľom. SPP, a.s. odstúpil od tejto zmluvy z dôvodu nedodržania zmluvne dohodnutých platobných podmienok, ku dňu ukončenia tejto zmluvy 10.1.2012 bol podľa vyúčtovacej faktúry SPP, a.s. č. 7412774187 konečný stav meradla plynu 19.154 m³. Tento stav bol zadaný odhadom, nakoľko zamestnanci žalobcu dňa 11.1.2012 vykonali pokus o demontáž meradla plynomeru, odberateľ nebol doma, meradlo bolo neprístupné, nachádzalo na fasáde domu za oplotením. Od 10.01.2012 do 08.04.2013 nebola na odberné miesto vo vlastníctve žalovaných uzavretá zmluva o dodávke plynu s dodávateľom, od 10.01.2012 do 08.04.2013 dochádzalo na odbernom mieste k odberu zemného plynu. Nájomníčka užívala nehnuteľnosť do 18.1.2013, kedy bol stav na plynomeri podľa jej vyjadrenia vo výške 22.625 m³. Podľa odpočtu plynu vykonaného dňa 8.4.2013 bol stav plynomera 22.994 m³.

15. Prvoinštančný súd pokračoval, že zák. č. 251/2012 Z.z. obsahuje osobitnú úpravu náhrady škody pri neoprávnenom odbere. Uvedená právna norma predstavuje lex specialis k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o náhrade škody. Predmetný nárok žalobcu posúdil ako nárok na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu bez uzavretej zmluvy o dodávke plynu podľa § 82 ods. 1 písm. a) a § 82 ods. 2 zák. č. 251/2012 Z.z.

16. Žalovaní vzniesli námietku nedostatku aktívnej aj pasívnej vecnej legitímácie. Žalovaní namietali, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný. Súd v prvom rade poznamenal, že je rozdiel medzi distribúciou plynu a dodávkou plynu. Distribúciu plynu zabezpečuje prevádzkovateľ distribučnej siete, ktorým je žalobca, čo v konaní nebolo sporné. Žalobca ako distribútor zemného plynu teda nie je subjektom totožným s dodávateľom zemného plynu (v tomto prípade s SPP, a.s.), ktorý zabezpečuje pre koncového odberateľa dodávku plynu. Zmluvy o dodávke plynu žalobca neuzatvára, tieto uzatvárajú len dodávatelia (napr. SPP, a.s.). Tento dodávateľský vzťah sa ale realizuje prostredníctvom distribučnej siete, ktorú vlastní a spravuje žalobca, ktorý má v distribučnej sieti svoj vlastný plyn, ktorý nakupujú dodávatelia zemného plynu. Plyn v distribučnej sieti je teda majetkom žalobcu a žalobca účtuje dodávateľom plynu (v danom prípade SPP, a.s.) len plyn, ktorý prejde cez merače. Keď žalobca realizuje distribúciu

plynu v rámci distribučnej siete, v danom prípade dochádza k vzniku škody na strane prevádzkovateľa distribučnej siete, ktorým je žalobca. Právne vzťahy medzi žalovanými a dodávateľom plynu nemajú vplyv na nároky žalobcu ako prevádzkovateľa distribučnej siete voči žalovaným z titulu neoprávneného odberu zemného plynu. Ide o samostatný nárok vyplývajúci priamo zo zákona a to z § 82 ods. 1 písm. a) zák. č. 251/2012 Z.z.. Aktívna legitímácia žalobcu (prevádzkovateľa distribučnej siete) je potom daná v zmysle § 82 ods. 2 zák. č. 251/2012 Z.z., kde je žalobca uvedený ako jeden zo subjektov oprávnených uplatňovať si náhradu škody v prípade neoprávneného odberu plynu.

17. Žalovaní namietali, že nie sú pasívne vecne legitimovaní, lebo oni plyn neodoberali. Žalobca k tomu uviedol, že on netvrdí, že žalovaní plyn odoberali, ale že sú zodpovední za to, že v nehnuteľnosti v ich vlastníctve dochádzalo k neoprávnenému odberu plynu. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že na strane žalovaných je daná pasívna vecná legitímácia, pričom vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva (v danom prípade je to rovnako zákon č. 251/2012 Z.z.). Zákonná úprava zakladá nárok distribútora plynu na náhradu škody za neoprávnené odobraný plyn, a to voči tomu, kto ju v rozpore so zákonom na úkor distribútora odobral. Zákon bližšie nedefinuje osobu neoprávneného odberateľa, pričom vzhľadom na špecifické pomery pri dodávke plynu nemusí byť vždy jednoznačné, kto neoprávnené plyn odobral a spotreboval, preto môže byť za povinnú považovaná aj osoba, ktorú s odberným miestom spája určitý relevantný vzťah (vecný, obligačný, či faktický). V prvom rade tak pôjde o vlastníka nehnuteľnosti, prípadne inú osobu, ktorá je z iného dôvodu odberateľom. Ak odberateľ nespĺňa definíciu podľa § 3 písm. c) bod 10,11,12, pretože plyn nenakupoval, je odberateľom podľa § 82 ods. 2 zák. č. 251/2012 Z.z.

18. Žalobca ako žalovaných označil osoby, ktoré v rozhodnom období od 02.04.2012 do 08.04.2013 preukázateľne boli vlastníkom nehnuteľnosti, kde sa nachádza odberné miesto, v ktorom dochádzalo k neoprávnenému odberu plynu. Či už žalovaní dom sami užívali alebo ho umožnili užívať inej osobe, vzhľadom na vecný a faktický vzťah k nehnuteľnosti zodpovedajú za neoprávnený odber plynu, a sú preto zodpovední za škodu vzniknutú neoprávneným odberom plynu na danom odbernom mieste. Rozhodujúcim je, že to boli žalovaní, ktorí ako vlastníci nehnuteľnosti umožnili neoprávnený odber plynu, keďže mali odberné miesto vo sfére svojho vplyvu. Vlastník nehnuteľnosti mal v zmysle ústavnej zásady „vlastníctvo zaväzuje“ zabezpečiť, aby k odberu plynu bez zmluvy nedochádzalo. Iný výklad zodpovednosti za škodu z neoprávneného odberu plynu by viedol k tomu, že škoda za neoprávnený odber plynu by sa stala len ťažko vymáhateľnou a viedla by k nerovnému postaveniu distribútora plynu a škodcu, ktorý ovláda nehnuteľnosť. Súd prvej inštancie poukázal napr. na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 41Cob/122/2013 zo dňa 30.10.2013, v ktorého odôvodnení odvolací súd uviedol, že „prevádzkovateľ distribučnej siete nemá reálnu možnosť identifikovať všetky subjekty, ktoré v rozhodnom období danú nehnuteľnosť užívali a pripustenie výkladu, podľa ktorého za škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu zodpovedajú iba subjekty, ktoré nehnuteľnosť reálne užívali, a nie vlastníci dotknutej nehnuteľnosti, by viedlo k nereálnemu znemožneniu uplatnenia si nároku na náhradu škody v občianskoprávnom konaní. Je právne irelevantní, aké boli vzťahy medzi odporcom ako vlastníkom nehnuteľnosti a údajnými nájomcami, ktoré mali nehnuteľnosť užívať, keď v danom prípade išlo o neoprávnený odber plynu bez vedomia navrhovateľa práve do nehnuteľnosti, ktorá bola vo vlastníctve odporu.“ Poukázal i na časť rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 5Co/169/2016 zo dňa 28.03.2017: "Za odberateľa v zmysle uvedeného zákona je potrebné považovať v zásade osobu, ktorá nakupuje plyn na účel vlastnej spotreby /§ 3 písm. c) uvedeného zákona/ ale ak takejto niet, napríklad preto, že na odbernom mieste dochádza k odberu plynu a žiadna osoba nemá na dodávku plynu uzatvorenú zmluvu, teda žiadna osoba nie je kupujúcim plynu, je potrebné za odberateľa plynu, ktorý má povinnosť k náhrade škody, podľa odvolacieho súdu považovať osobu, ktorá je vlastníkom odberného miesta. Len táto osoba je v zásade oprávnená užívať svoju nehnuteľnosť teda aj odoberať plyn dodávaný do tohto odberného miesta. Ak sa vlastník nehnuteľnosti rozhodne svoju nehnuteľnosť odovzdať do užívania tretej osobe (napríklad na základe nájomnej zmluvy), je to on, kto je oprávnený vybrať si túto tretiu osobu, kontrolovať dojednaný spôsob užívania nehnuteľnosti ale aj podmieniť odovzdanie nehnuteľnosti do užívania tretej osoby skutočnosťou, že táto tretia osoba uzatvorí zmluvu o dodávke plynu a stane sa tak skutočným odberateľom plynu, ktorý nakupuje plyn na účel vlastnej spotreby (prípadne bude mať zmluvu o dodávke plynu uzatvorenú samotný vlastník, ktorý si s ním uhradenú cenu plynu bude riešiť vo vzťahu s touto treťou osobou, typicky v nájomnej zmluve dojednaná o povinnosti nájomcu platiť preddavky na úhrady cien energií, ktoré budú následne zo strany prenajímateľa zúčtované podľa vyúčtovania dodávateľa energií). Ak vlastník tieto svoje oprávnenia nevyužije a svoju nehnuteľnosť, ktorá je odberným miestom plynu odovzdá do užívania tretej osobe bez toho, aby táto

mala uzatvorenú zmluvu o dodávke plynu alebo aby takúto zmluvu mal uzatvorenú on sám a zároveň na odbernom mieste dochádza k odberu plynu, tak musí byť samotný vlastník na účely náhrady škody podľa § 82 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike považovaný za odberateľa plynu. Vo svojej podstate ide o objektívnu zodpovednosť za škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu, keď na vznik zodpovednosti za škodu nie je podstatné, či zodpovedný subjekt - odberateľ plynu (v zmysle už uvedeného vlastníka nehnuteľnosti - odberného miesta) vznik škody zavinil alebo nie. Opačný výklad ustanovení zákona č. 251/2012 Z.z., teda, že za odberateľa plynu, ktorý zodpovedá za škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu v zmysle odberu plynu, ktorý zodpovedá za škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu v zmysle odberu plynu bez uzatvorenej zmluvy, je potrebné považovať osobu, ktorá skutočne plyn na danom mieste odoberá, by viedol až k znemožneniu uplatnenia si práva na náhradu škodu poškodeného, keď tento nemá k dispozícii žiadny zákonný spôsob ako by sa o totožnosti takejto osoby dozvedel prípadne aj jej užívanie nehnuteľnosti - odberného miesta a teda aj odber plynu preukázal. Aplikácia práva pri takomto výklade by potom znamenala porušenie ústavou garantovaného práva Žalobcu na majetok." Krajský súd v Bratislave v rozhodnutí sp. zn. 10Co/92/2017 z 25.5.2017 uzavrel, že "Súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru, že žalovaní sú v konaní vecne pasívne legitimovaní a zodpovedajú za škodu (ktorej výška v konaní ani spornou nebola), ktorá žalobcovi vznikla tým, že do bytu (nehnuteľnosti), ktorej sú podielovými spoluvlastníkmi, bol dodávaný plyn bez riadne uzavretej zmluvy s tým, že bolo práve povinnosťou žalovaných, ktorí odber plynu ukončili ku dňu 16.12. 2009 (resp. predchádzajúci nájomca A.) a zároveň umožnili tretej osobe od 01.04.2010 (J.Í. P.) byt užívať na základe uzavretej nájomnej zmluvy, žalobcovi oznámiť, že povinnosť uzavrieť zmluvu o dodávke plynu spočíva na nájomcovi nehnuteľnosti, v ktorej sa odberné miesto nachádza." Prvoinštančný súd poukázal tiež na rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 11. 09. 2018 sp. zn. 26Co/55/2018, v ktorého odôvodnení odvolací súd uviedol: "Ako už bolo vyššie spomenuté, nakoľko rozhodovacia prax súdov už ustálila, že v prípade zodpovednosti za neoprávnený odber elektriny ide „o zodpovednosť objektívnu“ bez ohľadu na zavinenie, táto objektívna zodpovednosť za neoprávnený odber správne bola správne konštatovaná súdom prvej inštancie práve o žalovaného ako vlastníka predmetnej nehnuteľnosti v rozhodnom období. Nad rámec odôvodnenia odvolací súd dodáva, že vlastnícke právo je realizáciou jedného zo základných ľudských práv zabezpečených a chránených ústavou (čl. 20 Ústavy SR). Obsahom vlastníckeho práva je právo vlastníka vec držať, užívať, nakladať s ňou. Výkon vlastníckych práv znamená nielen majetok mať (vlastniť) ale aj viazanosť vlastníka pri výkone vlastníckych oprávnení- užívaní veci právnymi predpismi, vlastník totiž nesie zodpovednosť za to ak nevykonáva svoje oprávnenie vec užívať v súlade s právnymi predpismi.“

19. V zmysle ustálenej súdnej praxe za neoprávnený odber plynu zodpovedajú vlastníci nehnuteľnosti, od ktorej praxe súd nemal dôvod sa odchyliť a takýto dôvod neuviedli ani žalovaní vo svojej argumentácii.

20. Prvoinštančný súd pokračoval, že v danom prípade bola preukázaná existencia všetkých predpokladov zodpovednosti za škodu. Žalovaní porušili svoju zákonnú povinnosť, keď po skončení zmluvy o dodávke plynu umožnili odber zemného plynu bez uzavretia zmluvy na odberné miesto v ich vlastníctve, avšak za tento odber nezaplatili, čím je daná existencia protiprávneho úkonu. To, že žalovaní umožnili odber zemného plynu bez uzavretia zmluvy, bolo jednoznačne preukázané tým, že na meradle bol zaznamenaný odber plynu.

21. Vzhľadom na objektívnu zodpovednosť je potrebné predchádzať prípadnému neoprávnenému odberu ochranou plynomeru uzamykateľnou skrinkou, pravidelnou kontrolou stavu plynomeru, pravidelným písomným zaznamenávaním stavu plynomeru, alebo v prípade užívania nehnuteľnosti - odberného miesta usporiadaním vzájomných vzťahov s treťou osobou. Ide o povinnosť uloženú v ustanovení § 415 Občianskeho zákonníka aj žalovaným, v zmysle ktorého každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám o.i. na majetku. Ak si účastník občianskoprávneho vzťahu neplní svoju všeobecnú prevenčnú povinnosť vyplývajúcu mu z tohto ustanovenia zákona, neplní si svoju právnu povinnosť, koná protiprávne, zodpovedá preto za škodu vzniknutú v príčinnej súvislosti s tým. Pokiaľ sa týka škody, táto takisto vznikla, a to už len tým, že sa neoprávnene odoberal plyn, keď v zmysle zákona o energetike neoprávnený odber sa rovná škode. Protiprávne konanie žalovaných bolo potom dôvodom vzniku škody žalobcu, keďže z dôvodu absencie zmluvného vzťahu na dodávku plynu medzi dodávateľom a žalovanými potom dodávateľ neuhradil cenu plynu žalobcovi, čím je daná príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti žalovanými a vzniknutou škodou. Ak by aj plyn so súhlasom žalovaných odoberala iná osoba, nemôže to byť na ťarchu žalobcu a jedná sa o samostatný právny vzťah žalovaných a tretej osoby. Zodpovednosť na neoprávnený odber bez uzavretej zmluvy o dodávke plynu

má charakter objektívnej zodpovednosti, bez ohľadu na zavinenie t.j. odberateľ nesie zodpovednosť za to, že v nehnuteľnosti v jeho vlastníctve dochádza k neoprávnenému odberu plynu, pričom tento plyn mohol odoberať ktokoľvek. Nie je preto potrebné preukazovať, či vlastník nehnuteľnosti sám odoberal plyn bez uzavretej zmluvy alebo iná osoba, stačí len samotná skutočnosť, že na odbernom mieste došlo k odberu plynu bez uzavretej zmluvy. V danom prípade zák. č. 251/2012 Z.z. nestanovuje možnosti liberácie, žalovaní preto zodpovedajú za škodu bez možnosti zbavenia sa zodpovednosti.

22. Pokiaľ teda žalovaní poukazovali na to, že oni neodoberali plyn, je táto skutočnosť pri úprave objektívnej zodpovednosti za škodu koncipovanej ustanovením § 82 ods. 1 písm. a) zák. č. 251/2012 Z.z. bezvýznamná. Nie je povinnosťou žalobcu zisťovať, kto v skutočnosti odoberal plyn bez uzavretej zmluvy. Vlastník nehnuteľnosti zodpovedá za to, že do jeho domu bol odoberaný plyn v rozpore so zákonom. Ak v tom čase nehnuteľnosť užíval niekto iný, vlastník nehnuteľnosti si môže potom uplatňovať náhradu škody u tohto subjektu. Je irelevantné, aký vzťah bol medzi žalovanými ako vlastníkmi nehnuteľnosti a nájomcom. Žalovaní ako vlastníci nehnuteľnosti boli oprávnení kontrolovať nájomníčku, či nehnuteľnosť užíva dojednaným spôsobom, keď v čl. VI. nájomnej zmluvy sa nájomníčka zaviazala platiť úhrady za plyn. Žalovaní teda mohli od nájomníčky vyžadovať uzatvorenie zmluvy o dodávke plynu, prípadne sami mohli uzatvoriť zmluvu o dodávke plynu s dodávateľom a od nájomníčky žiadať spolu s nájomným preddavky na úhradu plynu, čo však neurobili a to napriek tomu, že nájomníčka neplatila riadne ani len nájomné, čo vyplynulo z Dodatku dopísaného na nájomnú zmluvu dňa 21.08.2011, podľa ktorého mala nájomníčka dlh 1.350 eur splátiť v splátkach po 500 eur. Žalovaní teda už 21.08.2011 mali vedomosť o tom, že nájomníčka nepláca riadne a včas svoje dlhy. Žalovaní umožnili nájomníčke užívanie nehnuteľnosti a odoberanie zemného plynu bez uzavretej zmluvy o dodávke zemného plynu a napriek tomu, že toto mali v zmluve o nájme dohodnuté, od nej preukázanie zmluvy o dodávke plynu nevyžadovali a nájomníčku nekontrolovali. Ak by žalovaní tak učinili, sami mohli predísť vzniku tejto škody. Navyše nájomníčka P. I. nebývala v nehnuteľnosti počas celého obdobia neoprávneného odberu, nájomný vzťah ukončila k 18.1.2013, kedy podľa jej vyjadrenia bol stav na meradle plynu 22625 m³ a podľa kontroly odberného miesta vykonanej dňa 08.04.2013 bol stav meradla plynomeru 22.994 m³. Z uvedeného vyplýva, že k odberu plynu dochádzalo aj v období, kedy nehnuteľnosť už nájomníčka neužívala.

23. Žalovaní tvrdili, že žalobca je spoluzodpovedný za vznik škody, lebo porušil § 415 Občianskeho zákonníka, keď nevyužil svoje zákonné možnosti v zmysle § 82 ods. 5 zák. č. 251/2012 Z.z., aby vzniku škody predišiel. Žalobca uvedené tvrdenie poprel a uviedol, že z ustanovenia § 82 ods. 5 zák. č. 251/2012 Z.z. mu žiadna povinnosť nevyplýva, s čím sa stotožnil aj súd, nakoľko podľa uvedeného ustanovenia prevádzkovateľ distribučnej siete je oprávnený vykonať potrebné technické opatrenia v distribučnej sieti na účel zabránenia neoprávnenému odberu. Žalobca dňa 10.1.2012 prijal požiadavku na demontáž meradla a nasledujúci deň 11.1.2012 vykonal pokus o demontáž meradla, čo sa mu nepodarilo, lebo odberné miesto bolo nedobytné, čo preukázal IDE správou (č.l. 259). Uvedené vyplynulo aj zo zápisu SPP Distribúcia, a.s. zo dňa 11.1.2012 (č.l. 274) podľa ktorého zamestnanci žalobcu potvrdili, že odberateľ P. I. nebol prítomný, meradlo bolo neprístupné a bol zanechaný oznam. Meradlo sa nachádza na fasáde domu za plotom, nebolo preto možné vykonať prerušenie dodávky plynu a následnú demontáž meradla, keď odberateľ nebol doma, pracovníci žalobcu zanechali aj oznam. Z uvedeného vyplýva, že žalobca využil zákonné možnosti na predchádzanie vzniku škody a meradlo sa pokúsil demontovať, preto ustanovenie § 415 Občianskeho zákonníka neporušil, pričom hmotné právo povinnosť prevádzkovateľovi distribučnej siete demontovať meradlo pri každom ukončení zmluvy výslovne neukladá (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 25Co/2/2017 zo dňa 21.02.2018). Žalovaní potom nepreukázali, že škoda bola spôsobená aj zavinením žalobcu, resp. výlučne jeho zavinením.

24. Žalovaní poukazovali na čl. 6 ods. 6.8 Obchodných podmienok poskytovania univerzálnej služby pre odberateľov plynu v domácnosti účinné od 1 januára 2013 ("OP"), ktoré vydal SPP, a.s. podľa ktorých, ak ukončenie zmluvy má znamenať aj ukončenie odberu plynu, má dôjsť k demontáži meradla v deň ukončenia odberu. K tomuto súd uvádza, že nakoľko sa jedná o obchodné podmienky tretej osoby, dodávateľa, tieto nie sú pre žalobcu záväzné a navyše uvedený článok upravuje postup pri ukončení zmluvy na žiadosť odberateľa, nie dodávateľa. V opačnom prípade by sa dostali dodávateľa plynu do absurdnej situácie, nakoľko ak po odstúpení od zmluvy zo strany dodávateľa pre neplatenie, by odberateľ svojvoľne neumožnil demontovať meradlo, nebolo by možné zmluvu nikdy ukončiť a dodávateľ by musel plyn naďalej na odberné miesto dodávať, pričom odberateľ by naďalej za odobratý plyn neplatil.

25. Žalovaní ďalej namietali, že žalobca nepreukázal, aký bol skutočný stav na počítadle plynomeru ku dňu 02.04.2012. Žalobca v konaní tvrdil, že stav ku dňu ukončenia zmluvy o dodávke plynu s nájomníčkou P. I., t.j. k 10.1.2012 bol stanovený odhadom na 19.154 m³, nakoľko 11.1.2012 sa pracovníkom žalobcu nepodarilo meradlo demontovať z dôvodu, že toto nebolo na verejne prístupnom mieste a bolo nedobytné. Keďže skutočná hodnota množstva odobratého plynu ku dňu 02.04.2012 nebola zistená odpočtom, žalobca použil k náhradnému určeniu tzv. typový diagram. Podľa § 2 písm. c) bod 22. zák. č. 251/2012 Z.z. je typový diagram dodávky plynu náhradná metóda na určenie denných odberov plynu, zúčtovanie odchýlok a na účely náhradného odpočtu u skupín koncových odberateľov plynu, ktorých údaje o odbere plynu nie sú dodávateľovi plynu na dennej báze k dispozícii. Týmto spôsobom je potom záväzne priamo určiteľná spotreba od 2.4.2012 do 8.4.2013, kedy je takto stanoviteľná hodnota počiatku spotreby k 2.4.2012 na 20.307 m³. Skutočný stav na meradle bol známy až ku dňu 08.04.2013, kedy bola vykonaná pracovníkmi žalobcu kontrola odberného miesta a na meradle bol zistený stav 22.994 m³. Uvedený stav na plynomeri potvrdil v Preberacom protokole z 23.4.2013 Y. T. a tento stav bol zaznamenaný aj v Montážnom liste meradla č. 1000344479 z 13.8.2013 a rovnako ako počiatočný stav bol uvedený v Zmluve o združenej dodávke plynu z 8.7.2013 nového odberateľa Y. Z..

26. Práve z dôvodu, že nebolo možné zistiť skutočné množstvo odobratého zemného plynu, vyčíslil žalobca vzniknutú škodu v súlade s § 1 ods. 12 a § 1 ods. 1 písm. a) vyhlášky MH SR č. 449/2012 Z.z. za obdobie od 02.04.2012 do 07.04.2013 vo výške 1.361,29 eur, ktorú určil ako súčin množstva neoprávneného odobratého plynu určeného meradlom (2687 m³, t.j. 28616,55 kWh) a jedenaplnásobku referenčnej ceny plynu platnej v mesiaci zistenia neoprávneného odberu plynu, zverejnenej na webovom sídle prevádzkovateľa distribučnej siete (t.j. 0,04757 eur za 1 kWh).

27. Žalovaní poukázali na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 14.2.2018, sp.zn. IV. ÚS 137/2018, zo záverov ktorého vyplýva, že "Pokiaľ je možné na základe preukázaného dôkazného stavu skutkovo ustáliť množstvo odobratého plynu, nie je na mieste aplikovať § 59 ods. 3 zákona o energetike (teraz § 82), ktorého aplikácia prichádza do úvahy iba v prípade nemožnosti vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov". Z uvedeného vyplýva, že ak nemožno vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, je potrebné postupovať § 82 zák. č. 251/2012 Z.z., podľa ktorého žalobca v danom prípade aj postupoval. V predmetnej veci je však skutkový stav odlišný od skutkového stavu, z ktorého vychádzal ústavný súd.

28. Žalovaní tvrdili, že v tomto spore majú postavenie spotrebiteľov. S uvedeným právnym názorom žalovaných nie je možné súhlasiť, keď žalobcom uplatnený nárok nemá základ v spotrebiteľskej zmluve, vzťah medzi žalobcom a žalovanými sa netýka dodávky plynu (žalobca nie je dodávateľom plynu), ale ide o nárok na náhradu škody podľa § 82 ods. 1 písm. a) zák. č. 251/2012 Z.z. K tomuto súd poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/169/2015 zo dňa 17.5.2016.

29. Žalovaní v konaní vzniesli námietku premlčania nároku žalobcu, vzhľadom k uvedenému bolo potrebné sa zaoberať dôvodnosťou vznesenej námietky a otázkou možného premlčania nároku. V konaní sa uplatňuje nárok žalobcu na náhradu škody, ktorý sa premlčuje v 2-ročnej subjektívnej a 3-ročnej objektívnej premlčacej dobe podľa § 106 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

30. Žalobca zistil, že dochádza k neoprávnenému odberu zemného plynu dňa 8.4.2013 a práve odvtedy začala plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba na podanie žaloby. Keďže žaloba v konaní bola podaná na súde dňa 2.4.2015, bola podaná v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej doby. Pretože subjektívna premlčacia doba plynie v rámci objektívnej, súd ďalej skúmal, či bola žaloba podaná v rámci trojročnej objektívnej premlčacej doby. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je v zmysle § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka rozhodujúci deň, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla. V tomto prípade ide o neoprávnený odber plynu za obdobie od 02.04.2012 do 08.04.2013. Trojročná objektívna premlčacia doba začala v zmysle § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka plynúť dňa 02.04.2012, kedy žalobca mohol právo vykonať po prvý raz. Žaloba bola súdu doručená dňa 02.04.2015, teda v posledný deň 3-ročnej objektívnej premlčacej doby. Námietka premlčania vznesená žalovanými tak bola nedôvodná.

31. Vzhľadom na to, že na odbernom mieste vo vlastníctve žalovaných v období od 02.04.2012 do 08.04.2013 dochádzalo k odberu zemného plynu bez uzavretej zmluvy o dodávke plynu,

vznikla žalobcovi neoprávneným odberom plynu v jeho vlastníctve škoda. Výška škody spôsobená neoprávneným odberom bola žalobcom vyčíslená v zmysle zák. č. 251/2012 Z.z. na sumu 1.361,29 eur a žalobca neoprávnený odber zemného plynu vyúčtoval žalovaným faktúrou číslo 9000171691 zo dňa 10.12.2013 so splatnosťou dňa 1.1.2014 na sumu 1.945,42 eura, ktorú žalovaní v lehote splatnosti nezaplatili, preto prvoinštančný súd žalobe vyhovel a po čiastočnom späťvzati žaloby v sume 584,13 eur uložil žalovaným v 1., 2., 3. a 4. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne náhradu škody vo výške 1.361,29 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

32. S poukazom na ust. § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 žalovaní sa dostali do omeškania so zaplatením peňažného dlhu dňa 02.01.2014, keď faktúra č. 9000171691, ktorou žalobca vyčíslił vzniknutú škodu žalovaným bola splatná dňa 01.01.2014, nakoľko žalovaní ju do dátumu splatnosti neuhradili, dostali sa nasledujúci deň do omeškania. Vychádzajúc z uvedeného má žalobca nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške o 5 percentuálnych bodov viac ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, teda odo dňa 02.01.2014, kedy výška základnej úrokovej sadzby k uvedenému dňu bola 0,05 %. Žalobca však žiadal priznať úroky z omeškania až od 07.04.2015, ktorý návrh súd nemohol prekročiť. Žalobca tak má popri dlhšej istine aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,05 % (5 + 0,00 %) ročne zo sumy 1.361,29 eur od 07.04.2015 do zaplatenia, ktorú sumu súd žalobcovi priznal.

33. O náhrade trov konania rozhodol prvoinštančný súd podľa pomeru úspechu v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1, 2, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 CSP a podľa zásady zodpovednosti za zavinenie za zastavenie konania, keď žalobca zavinił zastavenie konania v časti vo výške 584,13 eur s príslušenstvom, keď žalobu zobral späť z dôvodu námietky premlčania vznesenej žalovanými a vo zvyšnej časti o zaplatenie sumy 1.361,29 eur bol plne úspešný, z čoho vyplýva hrubý úspech žalobcu 70 % a hrubý úspech žalovaných 30 % a teda konečný čistý úspech žalobcu je 40 % (70 % - 30 %), čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalobcu voči žalovaným na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 40 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

34. Proti tomuto rozsudku, výslovne v rozsahu vyhovujúceho výroku II. a výroku o náhrade trov prvoinštančného konania III., podali prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalovaní, ktorým uplatnili odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. a), b), d), f) a h) CSP a domáhali sa, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil tak, že vo výroku II. žalobu zamietne, vo výroku III. prizná žalovaným spoločne a nerozdielne voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že žalovaní majú spoločne a nerozdielne voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, in eventum žiadali, aby odvolací súd vydal uznesenie, ktorým rozsudok zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

35. Odvolatelia argumentovali v prvom rade tým, že žalobca pri podaní žaloby stanovil výšku škody sumou 1.945,42 Eur, pričom vychádzal zo skutočnosti, že pri ukončení zmluvného vzťahu bol na meradle zameraný stav 19.154 m³ a pri kontrole dňa 8.4.2013 stav spotreby plynu 22.994 m³. Na podporu tejto skutočnosti predložil aj listinný dôkaz - Výpočet škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu zo dňa 9.12.2013, ktorý potvrdzuje, že stav meradiel zodpovedá tvrdeniam uvádzaným v návrhu na vydanie platobného rozkazu. Následne počas celého konania žalobca vo svojich písomných podaniach a vyjadreniach pri spôsobe určenia výšky škody odkazoval na skutočnosť, že žalobca uplatňuje svoj nárok na neoprávnený odber zemného plynu za skutočné množstvo spotrebovaného plynu. Skutočnosť, že spôsob určenia výšky škody podľa skutočne spotrebovaného množstva plynu nie je medzi stranami sporná, skonštatoval aj prvostupňový súd v zápisnici zo dňa 4.11.2017. Proti uplatnenému nároku žalovaní vzniesli námietku premlčania za obdobie od 10.1.2012 do 2.4.2012, ktorú námietku žalobca akceptoval a vzal žalobu v časti späť. Následne žalovaní vzniesli požiadavku na predloženie dôkazov preukazujúcich, že k neoprávnenému odberu došlo práve v období od 2.4.2012 do 8.4.2013 a nie v období, v ktorom je uplatnený nárok žalobcu premlčaný. Toto dôkazné bremeno žalobca neunesol a súd vyhodnotil toto bremeno ako unesené, čím uskutočnil nesprávne skutkové zistenia vo vzťahu k podanej žalobe a narušil spravodlivý proces aj rovnosť strán. Žalobca v reakcii na požiadavku žalovaných zo dňa 24.9.2020 zmenil spôsob určenia výšky škody tak, že stav zistený ku dňu 10.1.2012 nebol zistený odpočtom, ale odhadom, teda pri výpočte výšky škody nebolo možné postupovať na základe skutočného množstva spotrebovaného plynu zisteného meradlom, ale na základe typového diagramu. Napriek tomu, že zmenu týchto skutočností žalovaní na pojednávaní 29.9.2020 namietali, a tieto nové

skutočnosti nemali oporu vo vykonanom dokazovaní, súd bez ďalšieho v rozhodnutí prijal nový skutkový základ tvrdý žalobcom za fakt a preukázanú skutočnosť, z ktorej vychádzal pri rozhodovaní. S poukazom na ust. § 470 ods. 1, § 153 a čl. 8 Základných princípov CSP žalovaní poukázali na to, že na pojednávaní dňa 29.9.2020 bola z ich strany vznesená procesná námietka a že vzhľadom na nové zásadné skutkové tvrdenia žalobcu predkladané do konania objektívne oneskorene, ich žalobca mohol a mal predložiť do konania už skôr, je dôvod pre uplatnenie v sudcovskej koncentrácii konania. Súd na túto námietku žalovaných nereflektoval a v rozhodnutí sa s ňou nevysporiadal. Súd prvej inštancie týmto svojim nesprávnym procesným postupom porušil základné zásady CSP obsiahnuté v čl. 6 a 8 Základných princípov. Napriek tomu, že žalobca skutkové tvrdenia predložil zjavne oneskorene, súd sa nezaoberal vznesenou procesnou námietkou žalovaných, že je potrebné pristúpiť k uplatneniu sudcovskej koncentrácii konania a nepriznať procesnému úkonu žalobcu procesnoprávne účinky. Žiadne objektívne, ani subjektívne kritériá, ktoré by odôvodňovali potrebu ospravedlniť zmeškanie úkonu, zo strany žalobcu neboli. Predovšetkým ale nie sú známe úvahy súdu a konkrétne dôvody, pre ktoré nepristúpil k uplatneniu sudcovskej koncentrácii. Žiadne dôvody neuviedol ani v priebehu konania, ani v odôvodnení rozhodnutia. Rozhodnutie tak vykazuje prvky arbitrárnosti a narušenia rovnosti zbraní strán sporu. Vzhľadom na to je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. S poukazom na ust. § 140 ods. 2 CSP odvolateľ uviedol, že ak žalobca za okolnosti zmeny podstatných skutkových tvrdení žalobu nezmenil, a teda nebolo rozhodované o jej zmene, do úvahy prichádza dokonca nielen vada podľa § 365 ods. 1 písm. a) CSP, ale prípadne aj vada podľa § 365 ods. 1 písm. a) CSP. Odvolateľ má za to, že zmena spôsobu výpočtu výšky škody je v danom prípade taká významná skutočnosť, že je potrebné ju považovať za zmenu návrhu, pričom odkázal na rozhodnutia NS SR sp. zn. 1MOBdo V 19/2007, ZSP 30/2009, NS SR 1MOBdo V 21/2013. Tým, že prvoinštančný súd bez rozhodnutia o zmene návrhu prijal nové tvrdenia žalobcu za podklad pre svoje rozhodnutie, odňal žalovaným právo na spravodlivý proces, nakoľko nemohli uplatniť všetky nástroje procesnej obrany, nakoľko pokiaľ by súd vychádzal zo skutočnosti, že výška škody bola stanovená na základe skutočne spotrebovaného množstva plynu, potom by žalobca neuniesol dôkazné bremeno pri preukazovaní obdobia vzniku škody. Pokiaľ by súd pripustil zmenu žaloby v intenciách podania žalobcu zo dňa 24.9.2020, mohli žalovaní proti zmenenej žalobe vzniesť námietku premlčania a obstála by námietka premlčania celého nároku.

36. Ovdolatelia pokračovali, že v danom prípade množstvo odobratého plynu bolo zistené na určenom meradle, teda objektívne a spoľahlivo. Na podporu svojho tvrdenia dali do pozornosti uznesenie ÚS SR sp. zn. IV.ÚS 137/2018, podľa ktorého aplikácia § 59 ods. 3 Zákona o energetike (teraz § 82), prichádza do úvahy iba v prípade nemožnosti vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov. Z uvedeného je podľa odvolateľa zrejmé, že pri využití správneho postupu pri výpočte škody, by táto mala pred čiastočným späťvzatím návrhu predstavovať 1.296,80 Eur, po čiastočnom späťvzati o sumu 584,13 Eur mala predstavovať 712,68 Eur. Podľa žalovaných pri výpočte výšky škody sa nemal uplatňovať koeficient 1,5 násobku referenčnej ceny za dodané kWh.

37. Skutočnosť, akým spôsobom bol zistený stav meradla plynu je dôležitá aj v otázke predchádzania vzniku škody s poukazom na § 415 Občianskeho zákonníka. Podľa tvrdenia SPP, a.s. bol stav meradla k 10.1.2012 zistený odpočtom, ktorý zo zákona vykonáva žalovaný. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca mal prístup k meraciemu zariadeniu. Zároveň z dokazovania vyplynulo, že žalobca obdržal požiadavku od SPP, a.s. na demontáž meracieho zariadenia a zároveň mal vedomosť o tom, že odberateľ je neplatičom a už v minulosti došlo k omeškaniu s úhradou za dodávku plynu. Omeškanie s úhradou za dodávky plynu bolo tiež dôvodom na odstúpenie od zmluvy o dodávke plynu zo dňa 7.12.2011. V oznámení o odstúpení od zmluvy dodávateľ plynu oznámil odberateľovi, že vykoná demontáž meradla. Z uvedeného odvolatelia majú za to, že žalobca mal k dispozícii široké zákonné možnosti na zamedzenie vzniku akejkoľvek škody (§ 82 ods. 5 Zákona o energetike), ktoré však nevyužil napriek skutočnosti, že žalobca dňa 10.1.2012 vykonal odpočet meracieho zariadenia, ale nerealizoval jeho demontáž. Prvoinštančný súd sa stotožnil s tvrdením žalobcu, že chcel vykonať kontrolu meracieho zariadenia 11.1.2012, ale z dôvodu nedostupnosti meracieho zariadenia túto nemohli vykonať, pričom ďalšie pokusy o vykonanie demontáže neboli vykonané. Prvoinštančný súd pri posudzovaní spoluzodpovednosti, resp. priamej plnej zodpovednosti žalobcu za vznik ním tvrdenej škody vychádzal z nedostatočne a nesprávne zisteného skutkového stavu a úplne nesprávneho právneho náhľadu na vec - z nesprávneho právneho posúdenia veci.

38. Odvolatelia pokračovali, že prvoinštančný súd sa v rozsudku žiadnym spôsobom nevysporiadal s ich námietkou, že nárok žalobcu je uplatnený v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca mal minimálne

od 7.2.2014 vedomosť o tom, kto škodu spôsobil. V e-maile zo dňa 10.2.2014 žalovaným oznámil, že pokiaľ bude mať žalobca k dispozícii vyhlásenie nájomcu (p. I.), že dlh uznáva, náhradu škody proti žalovaným uplatňovať nebude. Na základe toho pre žalobcu zabezpečili požadované vyhlásenie. Napriek tomu žalobca si svoj nárok uplatnil proti žalovaným, čo považujú za úkon urobený v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko sa snažil získať výhodu pri vymáhaní svojej pohľadávky proti osobám, ktorých majetkové pomery, na rozdiel od odberateľa, dávajú vyššiu pravdepodobnosť jej vymoženia. Zároveň tým, že žaloba bola podaná na poslednú chvíľu pred uplynutím premlčania, bolo znemožnené žalovaným uplatniť si prípadné nároky priznané žalobcovi proti pani I..

39. Žalobca odvolanie nepodal. K doručenému odvolaniu žalovaných predložil prostredníctvom svojho právneho zastúpenia písomné vyjadrenie, ktorým navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a žalobcovi priznal voči žalovaným 1 až 4 spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

40. V prvej časti vyjadrenia k nemennému spôsobu výpočtu škody uviedol, že žalobca v žalobe množstvo odobratého plynu na základe skutočného stavu netvrdil a takýto záver nevyplýva ani z príloh k žalobe. Takéto tvrdenie sa nenachádza ani v podaní žalobcu zo dňa 29.2.2016. Žalovaní v odvolaní poukazujú na svoje podanie zo dňa 28.10.2016, v ktorom uvádzajú, že v ich prípade množstvo odobratého plynu bolo zistené na určenom meradle, teda bolo objektívne a spoľahlivo zistené. V tomto podaní sami žalobcovia odkazujú na list žalobcu zo dňa 9.12.2013 a to, že výpočet škody vychádza z 1,5 násobku referenčnej sadzby zemného plynu. Boli to práve žalovaní, ktorí už 28.10.2016 namietali, že množstvo odobratého plynu bolo zaznamenané na meradle a že žalobca nemal postupovať tak, ako postupoval. Žalobca poukázal aj na pojednávanie 25.6.2020, kde opätovne žalovaní namietali konkrétny objem odobratého plynu na konkrétnom meradle a kde žalobca tvrdil, že sa vychádza a má vychádzať z typového diagramu. Totožnú námietku, z ktorej vyplýva, že by sa nemalo vychádzať z typového diagramu, ale z údajov určeného meradla uvádzajú žalovaní i vo svojom podaní zo dňa 17.9.2020. Z uvedeného nepochybne vyplýva, že medzi stranami nebolo sporné, že žalobca škodu vypočítal a uplatňuje ako 1,5 násobok referenčnej sadzby zemného plynu z dôvodu, že na určenie množstva neoprávnene odobratého plynu nebolo možné použiť údaje určeného meradla. Námietka žalovaných v odvolaní je potom celkom zjavne účelová. Po vyhlásení rozsudku vytvárajú konštrukciu v rozpore s doterajším priebehom konania a hlavne tým, čo sami od roku 2016 v konaní opakovane tvrdili a namietali. Nemohlo preto dôjsť k zmene spôsobu výpočtu škody, k nesplneniu procesných podmienok, ani k inej vady konania.

41. V ďalšej časti vyjadrenia žalobca dôrazne odmietol argumentáciu žalovaných o tom, že by mal mať prístup k meraciemu zariadeniu. V odpovedi spoločnosti SPP, a.s., zo dňa 23.11.2017, na ktoré žalovaní poukazujú, nie je o odpočte meradla žalobcom k 10.1.2012 žiadna zmienka. Žalobca opätovne poukázal na to, že po zániku zmluvy dňa 10.1.2012 bol požiadany o demontáž meradla. Dňa 10.1.2012 pokus o demontáž bol vykonaný hneď nasledujúci deň 11.01.2012, avšak meradlo bolo nedobytné/nedostupné, o čom predložil listinné dôkazy.

42. V ďalšom žalobca porovnal požadovanú náhradu škody s fakturáciou, ku ktorej by došlo dodávateľom zemného plynu, z ktorého vyplýva, že by sa jednalo o celkovú sumu 1.436,54 Eur, ktorá prevyšuje škodu vyčíslenú žalobcom 1.361,29 Eur. Poukázal tiež na to, že vyvodzovanie záverov s poukazom na uznesenie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 137/2018 nie je namieste, keďže suma na úhradu určená dodávateľom by presahovala škodu požadovanú žalobcom a k nejakej sankcii tu dochádzať nemôže. Poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 Obdo 49/2018, ktoré reaguje na uznesenie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 137/2018, z ktorého okrem iného citoval záver, že pre určenie skutočne spôsobenej škody v zmysle množstva odobratého plynu v prípade neoprávnených odberov plynu by prevádzkovateľ distribučnej siete, z ktorej bol plyn neoprávnene odobratý, musel poznať presné množstvo takto odobratého zemného plynu. NS SR odkázal tiež na analytickú právnu vetu v zmysle ktorej, pokiaľ je možné na základe preukázaného dôkazného stavu skutkovo ustáliť množstvo odobratého plynu, nie je na mieste aplikovať § 59 ods. 3 Zákona o energetike, ktorého aplikácia prichádza do úvahy iba v prípade nemožnosti vyčíslit skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov. Najvyšší súd poukázal na to, že predmetná analytická právna veta bola sformulovaná analytickým oddelením kancelárie Ústavného súdu a predstavuje neoficiálny dokument nezaväzujúci Ústavný súd. Zároveň nie je možné vychádzať výlučne zo znenia právnej vety, ale je nevyhnutné oboznámiť sa s obsahom celého súdneho rozhodnutia a to predovšetkým z dôvodu zistenia skutkového stavu, z akého súd pri vydaní konkrétneho

rozhodnutia vychádzal. Vo veci, v ktorej bolo vydané uznesenie Ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 137/2018 k neoprávnenému odberu plynu došlo odo dňa, kedy došlo k žalovaným hodnoverne preukázanému namontovaniu plynového spotrebiča, až od tohto dátumu kalkulovali škodu za neoprávnený odber plynu. Samotný Ústavný súd uviedol, že pokiaľ krajský súd skutkovo ustálil, že dobu trvania neoprávneného odberu plynu možno presne určiť, nebolo namieste aplikovať § 59 ods. 3 Zákona o energetike. V danej veci je ale skutkový stav odlišný od skutkového stavu, z ktorého vychádzal Ústavný súd v predmetnom uznesení.

43. V ďalšej časti Zodpovednosť vlastníka, žalobca upriamil pozornosť na súdnu prax, v zmysle ktorej je to práve vlastník nehnuteľnosti, ktorý zodpovedá za nakladanie s touto nehnuteľnosťou a za prípadný neoprávnený odber, pričom poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/55/2018 a Krajského súdu Trenčín sp. zn. 5Co/169/2016.

44. K námietke prevenčnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka poukázal na to, že § 82 ods. 5 zák. č. 251/2012 Z.z. nevyjadruje povinnosť žalobcu a preto žalobca žiadnu takúto povinnosť neporušil. Tu ustanovenie nehovorí o zabránení možnosti neoprávneného odberu, ale o možnosti vykonať oprávnenie na zabránenie neoprávneného odberu, takže najskôr musí k neoprávnenému odberu dôjsť, inak nemožno hovoriť o zabránení neoprávnenému odberu. Pre možnosť vykonania akéhokoľvek opatrenia sa ale vyžaduje dostupnosť odberného miesta a v danom prípade toto dostupné nebolo. Žalovaní mali konať a postupovať tak, aby k neoprávnenému odberu nedošlo a preto mali osobitnú povinnosť s ohľadom na ním uvádzané ust. § 415 až 417 Občianskeho zákonníka. Nemôže byť silnejšia pozícia toho, kto za škodu zodpovedá, voči tomu, kto je poškodený, tak, že sa ten, kto za škodu zodpovedá, dovoľáva voči poškodenému porušeniu prevenčnej povinnosti.

45. Pokiaľ žalovaní uvádzajú omeškanie s úhradou voči pôvodnému dodávateľovi, jedná sa o vzťahy medzi tretími osobami, účastníkom týchto vzťahov žalobca nebol. Žalovaní sa mali zaujímať o užívanie svojej nehnuteľnosti a teda, či sa riadne a včas platí odplata za dodávané energie a či je tu uzavretá zmluva na dodávku energií. Pokiaľ žalovaní uvádzajú mieru zavinenia žalobcu na vzniku škody, žalobca toto absolútne odmieta a namieta, že to nie je ničím preukázané.

46. V závere vyjadrenia žalobca žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a žalobcovi priznal voči žalovaným 1 až 4 spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, v rozsahu jedného úkonu právnej pomoci vo výške 98,69 Eur.

47. Ďalšie podania v odvolacom konaní strany do spisu nedoručili.

48. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie v napadnutom rozsahu vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. a), b), d), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolaniu žalovaných nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutom rozsahu vyhovujúceho výroku II., ako aj v závislom výroku III. o náhrade trov, vo výrokoch vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP).

49. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na odvolateľom uplatnenú odvolaciu argumentáciu, bolo posúdiť, či boli naplnené odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. a) tým, že neboli splnené podmienky, písm. b) tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, písm. d) tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo

veci, písm. f) tým, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a písm. h) CSP tým, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Výrok I. rozsudku o čiastočnom zastavení konania, nebol odvolaním napadnutý, v dôsledku čoho nadobudol právoplatnosť a nepodliehal odvolaciemu prieskumu.

50. Odvolatelia v podanom odvolaní ako prvé namietali, že žalobca, ktorý pôvodne uplatňoval svoj nárok z titulu neoprávneného odberu zemného plynu na základe skutočného množstva spotrebovaného plynu, až v podaní zo dňa 24.9.2020 zmenil spôsob určenia výšky škody tak, že stav zistený ku dňu 10.1.2012 nebol zistený odpočtom ale odhadom a teda pri výpočte výšky škody nebolo možné postupovať na základe skutočného množstva spotrebovaného plynu zisteného meradlom a zmena spôsobu výšky škody je v danom prípade taká významná skutočnosť, že túto je potrebné považovať za zmenu návrhu. Tým, že prvoinštančný súd bez rozhodnutia o zmene návrhu prijal nové tvrdenie žalobcu za podklad pre svoje konečné rozhodnutie, odňal žalovaným právo na spravodlivý proces, nakoľko nemohli uplatniť všetky nástroje procesnej obrany. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu poukázal na nemenný spôsob výpočtu škody a na to, že medzi stranami nebolo sporné, že žalobca škodu vypočítal a uplatňuje ako 1,5 násobok referenčnej sadzby zemného plynu z dôvodu, že nebolo možné použiť údaje určeného meradla a preto túto námietku odvolateľov označil za celkom zjavne účelovú.

51. Pokiaľ žalovaní vo vzťahu k spôsobu určenia výšky škody poukazujú na obsah žaloby je pravdou, že sa v nej uvádza, že pri ukončení zmluvného vzťahu bol na dotknutom meradle nameraný stav 19.154 m³ a pri kontrole dňa 8.4.2013 22.994 m³, avšak v žalobe je zároveň poukázané na ust. § 82 ods. 3 a 4 Zákona o energetike, podľa ktorého došlo k výpočtu škody, pričom podľa prílohy žaloby „Výpočet škody spôsobený neoprávneným odberom zemného plynu“ spracovanej dňa 9.12.2013 (č.l. 10) je zrejme, že na výpočet bol použitý príslušný násobok referenčnej ceny (1,5 násobok). Zmena spôsobu určenia výšky škody v priebehu konania nevyplýva ani z ďalších listín poukázaných odberateľmi. Je pravdou, že v podaní zo dňa 5.10.2017 (č.l. 68 a nasl. spisu) žalobca uviedol, že žalobca uplatňuje svoj nárok za neoprávnený odber zemného plynu a to za skutočné množstvo spotrebovaného plynu, avšak táto osamotená veta je v rozpore s ostatným textom podania, najmä predchádzajúcimi tromi odsekmi na str. 9 v ktorých sa odkazuje na § 1 odsek 1 písm. a) a odsek 12 vyhlášky MH SR č. 449/201 Z.z., ktorý hovorí o výpočte škody ako súčinu množstva neoprávneného odobratého plynu určeného podľa odsekov 3 až 11 a jedenaplnásobku referenčnej ceny plynu... Rovnako písomný dôkaz pripojený k žalobe „Vyfakturovanie škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu“ spracovaný 9.12.2013 (č.l. 10) odkazuje na predmetnú vyhlášku. Takisto opravný „Výpočet škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu“ spracovaný dňa 9.12.2013 (č.l. 74) vychádza z 1,5 násobku referenčnej ceny. Na strane 4 zápisnice z pojednávania zo dňa 22.1.2019 je zachytené vyjadrenie právneho zástupcu žalobcu, na ktoré odkazujú odvolatelia, nevyplýva však z neho, že žalobca si uplatňuje nárok za skutočné množstvo spotrebovaného plynu a tým mení žalobu. Obdobne z podania právneho zástupcu žalobcu zo dňa 20.2.2012 zo strany 5, na ktorú poukazujú odvolatelia (č.l. 212) vyplýva, že žalobca uplatnil výpočet škody s poukazom na vyhlášku č. 449/2012 Z.z. jej § 1 ods. 1 písm. a) a § 12, ako 1,5 násobok referenčnej sadzby plynu. Obdobne v podaní právneho zástupcu žalobcu zo dňa 27.4.2020 zo strany 2 nevyplýva, že by žalobca uplatňoval náhradu škody na základe skutočného množstva spotrebovaného plynu, ako to tvrdili odvolatelia. Zo zápisnice z ostatného pojednávania prvoinštančného súdu z 29.9.2020 (č.l. 310 a nasl.) z prednesov právneho zástupcu žalobcu vyplýva, že žalobca uplatňuje 1,5 násobok z odkazom na typový diagram s tým, že v prípade aplikácie skutočného množstva by výška škody bola ešte vyššia. Nie je pravdivým ani tvrdenie odvolateľov, že súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 14.11.2017 skonštatoval, že spôsob určenia výšky škody podľa skutočne spotrebovaného množstva plynu, nie je medzi stranami sporný. Takáto konštatácia v predmetnej zápisnici nie je obsiahnutá. V rámci nesporných skutkových tvrdení súd okrem iných uviedol iba nespornosť stavu meradla ku dňu 10.1.2013, 8.4.2013, 13.4.2011 a 18.1.2013. Z takejto konštatácie súdu uvedený záver odvolateľov, že spôsob určenia výšky škody podľa skutočne spotrebovaného množstva plynu, nebol medzi stranami sporný, nijako neplynie.

52. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že skutočný počiatočný stav meradla ku dňu 10. resp. 11.1.2012 nebol zistený, žalobcovi tak neboli známe údaje o množstve neoprávneného odobratého plynu z meradla a preto ani nemohlo dôjsť k vyčísleniu skutočne vzniknutej škody (na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov) a musel byť použitý výpočet škody spôsobenej neoprávneným odberom ustanovený všeobecne záväzným predpisom (§ 82 ods. 3 zák. č. 251/2012 Z.z. v spojení s § 2 písm. c/ bod 22 zák.č. 251/2012 Z.z. a § 1 ods. 12 vyhl. MH SR č. 449/2012 Z.z.).

53. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobca v priebehu konania neurobil žiadnu zmenu žaloby v spôsobe výpočtu žalovanej sumy, resp. výšky škody, keď neustále uplatňoval nárok vypočítaný v zmysle § 1 ods. 1 písm. a), ods. 12 vyhlášky č. 449/2012 Z.z., ako 1,5 násobok referenčnej ceny plynu, s tým, že neboli k dispozícii údaje o množstve neoprávnene odobratého plynu z určeného meradla. Teda výška škody bola vypočítaná ako súčin množstva neoprávnene odobratého plynu určeného meradlom a ceny podľa ods. 1 citovaného ustanovenia.

54. Žalovaným podľa obsahu spisu pritom bolo aj nesporne zrejmé, že k výpočtu výšky škody došlo podľa vyššie uvedeného postupu. Už z ich podania zo dňa 28.10.2016 v závere vyplýva, že namietali výšku uplatnenej náhrady škody vyčíslenej podľa vyhlášky MH SR č. 449/2012 Z.z. vychádzajúcej z 1,5 násobku referenčnej ceny zemného plynu (č.l. 56). Obdobne na pojednávaní prvoinštančného súdu dňa 25.6.2020 za prítomnosti právneho zástupcu žalovaných, právny zástupca žalobcu uviedol, že v danom prípade možno vychádzať len z typového diagramu, čo sa aj v tomto prípade stalo (č.l. 243 spisu). I v podaní zo dňa 17.9.2020 (č.l. 244 a nasl.) žalovaní, prostredníctvom svojho právneho zastúpenia, namietajú, že by sa malo vychádzať z údajov určeného meradla, nie z typového diagramu dodávky. Žalovaným teda muselo byť v priebehu celého konania zrejmé, že žalobca škodu vypočítal a uplatňuje ako 1,5 násobok referenčnej sadzby zemného plynu z dôvodu, že na určenie množstva neoprávnene odobratého plynu nebolo možné použiť údaje určeného meradla.

55. S poukazom na hore uvedené tvrdenie žalovaných v odvolaní, že žalobca až v podaní dňa 24.9.2020 zmenil spôsob určenia výšky škody tak, že pri výpočte škody nebolo možné postupovať na základe skutočného množstva spotrebovaného plynu zisteného meradlom, ale na základe typového diagramu, nemá oporu v obsahu spisu, naopak je s ním v priamom rozpore. Keďže potom nedošlo k žiadnej zmene žaloby, nebol ani dôvod na uplatnenie sudcovskej koncentrácie konania (§ 153 CSP) vo vzťahu k neexistujúcej zmene žaloby a ani na aplikáciu § 140 ods. 2 CSP v spojení s § 142 a § 143 CSP o ne/pripustení zmeny žaloby. V dôsledku toho nemohlo dôjsť k nesplneniu procesných podmienok, ani k inej vade konania.

56. Ako ďalšie odvolatelia namietajú, že v danom prípade množstvo odobratého plynu bolo objektívne a spoľahlivo zistené na určenom meradle, teda mal byť použitý výpočet škody podľa vyhlášky (§ 82 ods. 3 Zákona o energetike). Žalobca poprel, že by mal prístup k meraciemu zariadeniu.

57. Žalobca po čiastočnom späťvzatií žaloby uplatňuje nárok za obdobie od 2.4.2012 (pôvodne od 10.1.2012) do 8.4.2013. Pokiaľ žalovaní v odvolaní poukazujú na to, že podľa oznámenia SPP zo dňa 23.11.2017 bol stav meradla k 10.1.2012 zistený odpočtom, je potrebné uviesť, že v predmetnom podaní (č.l. 119 spisu) žalobca uvedenú skutočnosť neuvádza, o odpočte meradla žalobcom k 10.1.2012, nie je v ňom žiadna zmienka. Naopak bolo preukázané, že v deň zániku zmluvy 10.1.2012 bol žalobca požiadaný o demontáž meradla. Pokus o demontáž bola vykonaná nasledujúci deň 11.1.2012, avšak podľa preukázaného meradla bolo nedobytné/nedostupné, o čom žalobca predložil listinné dôkazy. Tvrdenie odvolateľov, že množstvo odobratého plynu za uvedené rozhodné obdobie bolo zistené na určenom meradle, nemá oporu v obsahu spisu a vo vykonanom dokazovaní.

58. Žalovaní v odvolaní s odkazom na ust. § 415 Občianskeho zákonníka tiež namietajú porušenie prevenčnej povinnosti žalobcu tým, že mal široké zákonné možnosti na zamedzenie vzniku škody (§ 82 ods. 5 Zákona o energetike), ktoré nevyužil a napriek tomu, že dňa 10.1.2012 vykonal odpočet, nerealizoval demontáž zariadenia. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu porušenie svojej prevenčnej či zakročovacej povinnosti poprel a akúkoľvek mieru zavinenia žalobcu na vzniku škody absolútne odmietol.

59. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca hneď na druhý deň, ako prijal požiadavku na demontáž meradla, 11.1.2012 vykonal pokus o jeho demontáž, čo sa nepodarilo, lebo odberné miesto bolo nedobytné, čo bolo preukázané IDE správou na č.l. 259 spisu, aj zápisom SPP Distribúcia, a.s. zo dňa 11.1.2012 na č.l. 274 spisu. Podľa tohto zápisu zamestnanci žalobcu potvrdili, že odberateľ P. I. nebola prítomná, meradlo bolo neprístupné a bol zanechaný oznam s tým, že meradlo sa nachádza na fasáde domu za ohradou v dôsledku čoho nebolo možné vykonať prerušenie dodávky plynu a následnú demontáž meradla. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca využil zákonné možnosti na predchádzanie vzniku škody, meradlo sa pokúsil demontovať, a preto ust. § 415 Občianskeho zákonníka neporušil.

Zo žiadnej všeobecne záväznej normy pritom nevyplýva povinnosť prevádzkovateľa distribučnej siete demontovať meradlo pri každom ukončení zmluvy. Nie každé ukončenie zmluvy má za následok následný neoprávnený odber, nato môže dôjsť k uzavretiu novej zmluvy. Odvolací súd zhodne s prvoinštančným preto uzatvára, že žalobca neporušil svoju prevenčnú povinnosť v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka, ani § 82 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike. Zavinenie žalobcu na vzniku predmetnej škody preto nie je dané.

60. Žiada sa dodať, že boli to práve žalovaní, ktorí ako vlastníci dotknutej nehnuteľnosti mali prístup k odbernému miestu. Z titulu svojho vlastníckeho práva, ktoré zaväzuje, sa mali a mohli starať, aby nedochádzalo k spotrebe zemného plynu v ich odbernom mieste v rozpore so zákonom. Práve žalovaní, ako vlastníci nehnuteľnosti prenechanej do užívania nájomníčke, mohli a mali kontrolovať, či zo strany nájomníčky došlo k uzavretiu zmluvy o odbere plynu, či je spotreba riadne uhrádzaná, prípadne sami mohli takúto zmluvu uzavrieť. Mohli sa domáhať voči nájomníčke preukázania zaplatenia faktúr za plyn a v prípade zistenia, že zmluva o odbere plynu nájomníkom nie je uzavretá, prípadne spotreba nie je uhrádzaná, mohli sa obrátiť na žalobcu alebo na SPP a žiadať o demontáž meradla, prípadne uzavretia prívodu zemného plynu na ich odberné miesto. Žalovaní mali sledovať, či si nájomca plní povinnosti z uzavretej nájomnej zmluvy. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že práve žalovaní žiadnym z uvedených možných postupov nekonali, nepodnikli žiadne kroky, aby nedochádzalo k neoprávnenému odberu osobami, s ktorými boli v zmluvnom vzťahu. Práve žalovaní tým porušovali svoju prevenčnú povinnosť v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka a tiež zakročovaciu povinnosť v zmysle § 417 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

61. Ako posledné žalovaní v podanom odvolaní namietajú, že prvoinštančný súd sa v rozsudku nevysporiadal s námietkou, že nárok žalobcu je uplatnený v rozpore s dobrými mravmi. Poukázali na to, že na základe oznámenia žalobcu v e-maili zo dňa 10.2.2014 pre žalobcu zabezpečili požadované vyhlásenie p. I. zo dňa 12.3.2014, že dlh uznáva a napriek tomu si žalobca svoj nárok uplatnil voči žalovaným, čo považujú za úkon v rozpore s dobrými mravmi. Zároveň poukázali na skutočnosť, že žaloba bola podaná krátko pred uplynutím premĺčacej lehoty, čím bolo znemožnené žalovaným uplatniť si prípadné nároky priznané žalobcovi proti p. I.. Žalobca sa k tejto námietke vo vyjadrení k odvolaniu nevyjadril. Predmetný rozpor s dobrými mravmi namietal právny zástupca žalovaných na pojednávaní prvoinštančného súdu dňa 29.9.2020. Prvoinštančný súd otázku dobrých mravov v preskúvanom rozsudku neriešil, v zmysle § 387 ods. 3 sa s ňou vysporiadava odvolací súd.

62. V zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

63. Občiansky zákonník definíciu dobrých mravov neobsahuje. Dobré mravy možno považovať za zákonu neodporujúce mimoprávne spoločenské normy správania sa akceptované v danom čase v rámci určitej spoločenskej skupiny, ktoré zodpovedajú požiadavke spravodlivého, teda vyváženého usporiadania vzájomných práv a povinností účastníkov spoločenských vzťahov. Činnosť namierenú proti týmto pravidlám možno označiť za činnosť proti dobrým mravom.

64. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premĺči sa za 10 rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo. Pokiaľ teda prehlásením P. I. zo dňa 12.3.2014 došlo k riadnemu uznaniu predmetného dlhu, čo do dôvodu i výšky, premĺčacia lehota, ktorá je až 10 rokov, dosiaľ neuplynula. Žalovaným teda zostáva reálne zachované právo regresu voči ich nájomníčke. Vyžiadanim si uznania dlhu žalobcom, nedošlo k vzdaniu sa, ani k zániku jeho práva uplatňovať nárok na náhradu škody voči žalovaným, bolo na uvážení žalobcu voči komu nárok uplatní. Ani v samotnej skutočnosti, že žaloba bola podaná krátko pred uplynutím premĺčacej lehoty v zmysle § 106 Občianskeho zákonníka, odvolací súd žiadny rozpor s dobrými mravmi, ktoré by mal tým porušiť žalobca, nevidí. Odvolací súd s poukazom na ostatne uvedené zastáva názor, že nárok žalobcu nebol uplatnený v rozpore s dobrými mravmi.

65. V priebehu odvolacieho konania žalovaní, prostredníctvom svojho právneho zastúpenia, doručili do spisu (odvolaciemu súdu známy) nález ÚS SR sp. zn. III.ÚS 114/2020 z 9.3.2021.

66. Z obsahu predmetného nálezu Ústavného súdu vyplýva, že ide o skutkovo odlišný prípad náhrady škody z titulu neoprávneného odberu plynu v zmysle § 82 ods. 1 písm. d), zákona číslo 251/2012 Z.z., keď išlo o neoprávnený odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Ústavný súd vyslovil názor, že pri náhrade škody vyvolanej neoprávneným odberom plynu platí, že sa nahrádza v prvom rade skutočná škoda (§ 82 ods. 2 Zákona o energetike); škoda určená prepočtom podľa osobitného predpisu (vyhlášky č. 449/2012 Z.z.) sa použije len v prípade, ak nemožno vyčíslieť vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov (§ 82 ods. 3 Zákona o energetike), čo musí všeobecný súd náležite preskúmať a odôvodniť. Náhradný spôsob určenia výšky škody sa má čo najviac priblížiť k náhrade skutočne vzniknutej škody. Ústavný súd v tomto náleze poukázal aj na svoje predchádzajúce uznesenie č.k. IV. US 137/2018, podľa ktorého uplatnenie občiansko-právneho inštitútu náhrady škody je založené na náhrade skutočnej škody, keďže náhrada plní kompenzačnú a nie sankčnú funkciu. Ak by sa uhradza fiktívna škoda vypočítaná podľa vzorca bez ohľadu na skutkové okolnosti, došlo by k vychýleniu zo spravodlivej rovnováhy medzi legitímnym záujmom PDS na náhradu skutočnej škody a ochrane distribučnej siete a zásahom do majetkových práv neoprávneného odberateľa, ktorý by sa tak stal zásahom neprimeraným. Ústavný súd zdôraznil, že aj vyčíslenie výšky škody podľa vyhlášky vyžaduje najskôr preukázanie toho, že škoda vôbec vznikla. Ústavný súd namietal, že danej veci všeobecné súdy nezisťovali, či k nejakej škode došlo, ani sa dostatočne nevysporiadali s otázkou, či sa prípadná výška škody nedala zistiť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov a nezaoberali sa možnosťou moderácie výšky škody či spoluzavinením poškodeného.

67. Uvedený prípad prejednaný pred ÚS SR a preskúmaná vec sú skutkovo odlišné v tom, že v prípade pred ÚS SR bol neoprávnený odber plynu, a teda škoda spôsobená tým, že odber bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a zároveň nebolo zistené, či vôbec škoda vznikla. V tomto preskúmanom prípade bola situácia odlišná v tom, že došlo k neoprávnenému odberu plynu bez uzavretej zmluvy, pričom žalobcovi nebol známy počiatočný stav meradla, pričom konečný stav meradla 8.4.2013 bol zistený a zohľadnený (22.994 m³) a bolo preukázané, že v rozhodnom období (od 2.4.2012 do 8.4.2013) dochádzalo k odberu zemného plynu na predmetnom odbernom mieste, a teda, že škoda žalobcovi vznikla. Neboli preto naplnené základné predpoklady na posudzovanie výšky škody v zmysle ostatne citovaného nálezu ústavného súdu.

68. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, po vyčerpaní relevantných odvolacích dôvodov uplatnených žalovanými, odvolací súd skonštatoval, že žiaden s odvolateľmi uplatnených odvolacích dôvodov nebol naplnený a rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu vyhovujúceho výroku II., ako aj vecne správneho a odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého výroku III. o náhrade trov prvoinštančného konania, ako vo výrokoch vecne správny, s použitím ust. § 387 CSP potvrdil.

69. V odvolacom konaní plne úspešnému žalobcovi v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP vzniklo právo na plnú náhradu trov odvolacieho konania voči žalovaným. Odvolací súd preto vo výroku II. vyslovil, že žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovaným v plnom rozsahu. Prípadná existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP odôvodňujúca výnimočné nepriznanie náhrady trov úspešnej strane (či už úplné, ale čiastočné), pritom v konaní nebola tvrdená, ani ju odvolací súd nezistil. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

70. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).